Danıştay 2. Daire E.2023/8 K.2026/472 (10.02.2026)

Karar metni, resmî kaynakta yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 2. Daire Başkanlığı 2023/8 E. , 2026/472 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

D A N I Ş T A Y

İKİNCİ DAİRE

Esas No : 2023/8

Karar No : 2026/472

TEMYİZ EDEN (DAVACI) : ...

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVALILAR) : 1- ... Bakanlığı

2- ... Genel Müdürlüğü

VEKİLLERİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesince verilen ... günlü, E:..., K:... sayılı kararın, dilekçede yazılı nedenlerle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca temyizen incelenerek bozulması isteminden ibarettir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava Konusu İstem : Dava; ... Emniyet Müdürlüğü emrinde polis memuru olarak görev yapan davacı tarafından, hakkında yürütülen disiplin soruşturması sonucunda "yetkisini veya nüfuzunu kendisine veya başkalarına çıkar sağlamak amacıyla ya da kin ve dostluk gibi nedenlerle kötüye kullanmak" fiilini işlediğinden bahisle 7068 sayılı Kanun'un 8/6-ç maddesi uyarınca "meslekten çıkarma" cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin ... günlü, ... sayılı Emniyet Genel Müdürlüğü Yüksek Disiplin Kurulu kararının 1/A-7. bölümünde yer alan ... isimli kişi ile ilgili kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

İlk Derece Mahkemesi Kararının Özeti : ... İdare Mahkemesinin ... günlü, E:..., K:... sayılı kararıyla; davacı tarafından, iş yoğunluğu ve işlerin hızlı yürütülmesi saikiyle yolcuları görev yaptığı pasaport bankosuna almayıp dışarıda beklettiği iddia edilmiş ise de, dosyada mevcut bilgi ve belgelerden ve davacının ifade ve dava dilekçesindeki beyanlarından, adı geçen yabancı uyruklu şahsı görmeden işlem yaptığı hususunun sabit olduğu, 7068 sayılı Kanun'un 8/6-ç maddesine göre 'Yetkisini veya nüfuzunu kendisine veya başkalarına çıkar sağlamak amacıyla ya da kin ve dostluk gibi nedenlerle kötüye kullanmak' disiplin suçunu işlediği anlaşıldığından, dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi Kararının Özeti : ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinin temyize konu kararıyla; istinaf başvurusuna konu kararın usul ve hukuka uygun olduğu ve kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığı gerekçesiyle istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davacı tarafından; yedi ayrı fiil sebebiyle ayrı ayrı savunma hakkı tanınması gerektiği halde tanınmadığı, savunma hakkının kısıtlandığı, masumiyet karinesinin ve adil yargılanma hakkının ihlal edildiği, hakkında görevi kötüye kullanma suçlaması ile açılan ceza davasında hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildiği, hukuk aleminde sonuç doğurmayan bu hükmün aleyhine değerlendirilemeyeceği,

çıkar sağladığı veya kin ve dostluk gibi nedenlerle görevi kötüye kullandığı yönünde hiçbir somut delilin dosyada bulunmadığı, isnada konu fiili işlemediği, dava konusu işlemin hukuka aykırı olduğu ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN CEVABI : Davalı idareler tarafından; temyiz isteminin reddi gerektiği ileri sürülmektedir.

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ : ...

DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kabulü ile Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay İkinci Dairesince, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 17. maddesinin 2. fıkrası uyarınca duruşma istemi yerinde görülmeyerek, Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

MADDİ OLAY :

Dosyanın incelenmesinden, Havalimanı Pasaport Büro Amirliğinde görevli davacı hakkında, 04/11/2017 tarihinde tanzim edilen tutanak ile, "03/11/2017 günü saat 22.50 sıralarında yurtdışına çıkmak için Sabiha Gökçen Havalimanı'na gelen ... isimli Özbekistan uyruklu şahsın, İstanbul Atatürk Havalimanı'nın 31/07/2013 tahdit çıkış tarihli Ç-120 vize ve ikame ihlali, para cezası ödemeyen suç kodlu giriş yasağı olduğu halde 05/10/2017 tarihinde yurda giriş yaptığının tespit edilmesi üzerine havalimanı görevlilerince yapılan çalışma neticesinde, o günkü yolcu dökümü sorgulandığında ülkeye giriş tahditi bulunan Suriye Pasaportlu ... isimli şahsın giriş kaydının Polis Memuru ... tarafından kimlik numarası girilmeksizin ve karşısında ilgili şahıs olmaksızın yapıldığı ve daha önceki tarihlerde 5 şahsın daha benzer şekilde hayali olarak ülkeye giriş işlemlerinin yapıldığının," tespit edildiği, davacı hakkında başlatılan disiplin soruşturması neticesinde düzenlenen 16/05/2019 tarihli Raporda özetle, "Özbekistan uyruklu ... isimli yabancının Ç-120 tahdit kaydı olmasına rağmen ülkeye girişi incelediğinde, bahse konu yabancının Suriye uyruklu ... pasaport numaralı ... ile birlikte 05/10/2017 tarihinde davacı tarafından usulsüz olarak, şahıslar pasaport kontrol bankosuna gelmeden ülkeye girişinin sağlandığı, davacının son 1 aylık yolcu dökümleri ve kamera görüntüleri incelendiğinde;...Afganistan uyruklu ... pasaport numaralı ...'nin 03/11/2017 tarihi saat:12:12 sularında yurda giriş işlemi yapıldığı halde pasaport bankosuna gelmediği, polis memuru ...'in işlemi yaptığı sırada adı geçenin olmadığı, hayali giriş yapıldığının tespit edildiği, ... Cumhuriyet Başsavcılığı'nıca hakkında yürütülen soruşturma kapsamında 'görevi kötüye kullanma" suçundan iddianame hazırlandığı, 7 ayrı şahsın yurda giriş işlemlerini, şahıslar dış hatlar pasaport noktasına gelmeksizin değişik tarihlerde usulsüz yapmak suretiyle 'Yetkisini veya nüfuzunu kendisine veya başkalarına çıkar sağlamak amacıyla ya da kin ve dostluk gibi nedenlerle kötüye kullanmak' fiilini işlediğinden bahisle 7068 sayılı Kanun'un 8/6-ç maddesine göre 7 ayrı meslekten çıkarma cezasıyla cezalandırılması" yolunda görüş ve kanaat bildirildiği, davacının 13/06/2019 tarihinde konu ile alakalı savunmasının alındığı, Emniyet Genel Müdürlüğü Yüksek Disiplin Kurulunun ... günlü, ... sayılı kararı ile 7068 sayılı Kanun'un 8/6-ç maddesine göre 7 ayrı meslekten çıkarma cezasıyla cezalandırılmasına karar verilmesi üzerine bu kararın ... ile ilgili kısmının iptali istemiyle temyizen incelenen davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İLGİLİ MEVZUAT :

7068 sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun'un 8/6-ç maddesinde; "Yetkisini veya nüfuzunu kendisine veya başkalarına çıkar sağlamak amacıyla ya da kin ve dostluk gibi nedenlerle kötüye kullanmak" fiili meslekten çıkarma cezasını gerektiren fiiller arasında sayılmıştır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

Kamu görevlilerinin disiplin cezasıyla cezalandırılabilmeleri için, disipline aykırı eylem veya işlemlerinin sübut bulup bulmadığının, usulüne uygun olarak yapılacak soruşturma ile ortaya konulması, soruşturma aşamasında kamu görevlisinin lehinde ve aleyhinde olan her türlü bilgi ve belgenin toplanması, bilahare disipline aykırı davranış olarak tespit edilen eylemin şüpheye yer bırakmayacak şekilde ispatlanarak bu eyleme uygun olan disiplin cezası maddesinin tayini ve uygulanması gerekmektedir.

Bu bağlamda, yapılan soruşturma sonucunda disiplin cezası verilebilmesi için, suça esas fiilin sübuta erdiğine ilişkin tespitin, hukuken geçerli, her türlü şüpheden uzak, kesin ve somut delillerle (yer, zaman, oluş şekli vb.) ortaya konulması, yani ispat edilmesi gerektiği; aksi durumda, Anayasa, uluslararası sözleşmeler ve yargı kararları ile güvence altına alınmış bulunan masumiyet karinesinin ihlali sonucunun doğabileceği açıktır.

Somut olaya ilişkin hazırlanan ... günlü, 20-1 sayılı soruşturma raporunda, davacının alınan ifadesinde özetle; “Polnet sisteminde zaman zaman yavaşlama, kopmalar ve aksaklıklardan kaynaklı hatalar meydana gelebildiğini, bu durumlardan dolayı yolcunun sisteme kayıt edildiği düşünülüp kayıt yapılmadığının sonradan ortaya çıkabildiğini, çalıştığı pasaport geliş ek konturlarındaki işlemlerin pasaport kontrolünden daha uzun süren işlemler olduğunu, bu durumun çalıştığı alanda yoğunluğa ve kargaşaya sebep olduğunu, bu sebeplerden hata riskinin arttığını, bahse konu olayın hatadan kaynaklandığını” beyan ettiği anlaşılmaktadır.

Her ne kadar davacının adı geçen yabancı uyruklu şahsı görmeden bu kişinin ülkeye giriş işlemlerini yaptığı sabit ise de, davacı tarafından bahse konu olayın çalıştığı birimdeki iş yoğunluğu nedeniyle hatadan kaynaklandığının ileri sürüldüğü, buna karşılık davalı idarece, davacının bu fiili kendisine veya başkalarına çıkar sağlamak amacıyla yaptığına ilişkin bir delilin dosyaya sunulmadığı, bu itibarla yürütülen disiplin soruşturması kapsamında, davacıya isnat edilen disiplin suçunun sübut bulduğunun hukuken geçerli, her türlü şüpheden uzak, kesin ve somut delillerle (yer, zaman, oluş şekli vb.) ortaya konulması gerekirken, soyut ve genel beyanlara dayanan eksik inceleme ve araştırma sonucu işlem tesis edildiği anlaşıldığından, dava konusu işlemde hukuka uyarlık, davanın reddi yolunda verilen İdare Mahkemesi kararına yönelik istinaf başvurusunun reddine dair verilen Bölge İdare Mahkemesi kararında ise hukuki isabet bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. DAVACININ TEMYİZ İSTEMİNİN KABULÜNE,

2. ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesince verilen ... günlü, E:..., K:... sayılı kararın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin 2/b fıkrası uyarınca BOZULMASINA,

3. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 6545 sayılı Kanun'la değişik 50. maddesinin 2. fıkrası gereğince ve yukarıda belirtilen hususlar da gözetilerek yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın, kararı veren ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesine gönderilmesine,

4. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na 6545 sayılı Kanun'un 27. maddesi ile eklenen Geçici 8. maddesi uyarınca karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere, 10/02/2026 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

(X) KARŞI OY :

Davacının temyiz isteminin reddi ile davanın reddi yolunda verilen ... İdare Mahkemesinin ... günlü, E:..., K:... sayılı kararına karşı yapılan istinaf başvurusunun reddine dair ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesince verilen ... günlü, E:..., K:... sayılı kararının onanması gerektiği düşüncesiyle çoğunluk kararına katılmıyorum.

(XX) KARŞI OY :

"Kanunsuz suç ve ceza olmaz" ilkesi uyarınca, ceza yaptırımına bağlanan her bir fiilin tanımının yapılması ve kanunun ne tür fiilleri disiplinsizlik sayarak yasakladığının hiçbir kuşkuya yer vermeyecek şekilde belirtilmesi gerekmektedir. Sözü edilen disiplinsizlik tanımlaması yapıldıktan sonra, karşılığı olan cezanın ve disiplinsizlik sayılan fiili gerçekleştiren kamu görevlisinin hangi disiplin kuralını ihlal ettiğinin açık bir şekilde ortaya konulması da zorunludur. Söz konusu fiil, mevzuatta öngörülen tanıma uymuyorsa verilen disiplin cezası hukuka aykırı olacaktır. Diğer bir ifade ile bir fiilin disiplin cezasıyla cezalandırılabilmesi için fiilin kanunda öngörülen tipe uygun olması (tipiklik ilkesi) yani, yasal düzenlemedeki içerik ile sübut bulan soruşturma konusu fiilin birbiriyle örtüşmesi gerekmektedir. Bu koşulların sağlanmadığı durumlarda ise en azından "o ceza için" disiplinsizliğin oluşmadığı kabul edilmektedir.

Dava konusu uyuşmazlıkta; davacının dosyada adı geçen yabancı uyruklu şahsı görmeden bu kişinin ülkeye giriş işlemlerini yapması fiilinin 7068 sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun'da yer alan disiplin mevzuatına göre, çeşitli disiplin cezalarına konu olabilmesi mümkün olmakla birlikte, davacının eyleminin, 7068 sayılı Kanun'un 8/6-(ç) maddesinde öngörülen nitelikte bulunmadığı, bir başka ifadeyle davacının eylemi ile hakkında uygulanan disiplin cezası maddesinin uyuşmaması nedeniyle cezalandırmada tipiklik unsurunun gerçekleşmediği sonucuna varılmakla, dava konusu meslekten çıkarılma cezasına ilişkin disiplin işleminde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davacının temyiz isteminin kabul edilerek temyize konu kararın belirtilen gerekçeyle bozulması gerektiği görüşüyle çoğunluk kararına gerekçe yönünden katılmıyorum.